

Eesti keel

II klass

Õppe-ja kasvatuseesmärgid

Õpilane

- kasutab kõnet ja kirja vastavalt olukorrale ja eesmärgile, kirjutab õigesti
- suhtub tõsiselt oma keelekasutusse, on valmis seda täiustama; oskab kasutada keelelise enesekontrolli allikaid
- omandab teadmisi emakeelest
- arendab isikustiili, kujundab isikupärast kõnet ja käekirja
- õpib lugema ja kuulama aktiivselt ja keskendunult
- loeb eesmärgipäraselt ja mõistab loetut
- orienteerub igas tekstiliigis
- huvitub lastekirjandusest, oskab näha seoseid kirjanduse ja teiste kunstiliikide vahel
- kasutab sihipäraselt raamatukogu

Õppetegevus

2.klassis on eesti keele õpetamine suunatud suulise ja kirjaliku kõne arendamisele.

Kuulamine

- heli, sõna, lause kuulamine
- õpetaja ja kaaslaste kuulamine ja kuuldule asjakohane reageerimine
- ettelugemise ja jutustamise kuulamine
- kuuldu mõistmine: sõna, lause, teksti sisu
- häälikute ja häälikupikkuste eristamine

Kõnelemine

- õige ja selge hääldus
- hääle tugevuse kohandamine olukorrale
- küsimuste esitamine ja neile vastamine
- kõnelemine mitmesuguses olukorras: palumine, küsimine, selgitamine, keeldumine, vabandamine, tänamine; kaupluses, tänaval, klassis, koolis; täiskasvanuga, sõbraga; telefonitsi
- oma arvamuse avaldamine; luuletuse, dialoogi esitamine

Lugemine

- häälega lugemine: õigsus, sobiv intonatsioon, oma lugemisvea parandamine
- ositi lugemine
- endamisi lugemine
- oma ja võõra käekirjalise teksti lugemine klassitahvlilt ja vihikust
- jutustava, kirjeldava, tarbe-, teabe- ja sõnamängulise teksti lugemine
- loetu mõistmine: sõna, lause, teksti sisu
- loole alguse ja lõpu mõtlemine
- luuletuse sisu avamine õpetaja abiga, riimuvate sõnade leidmine
- huvipakkuva raamatu leidmine kooli või kodukoha raamatukogust

Kirjutamine

- tähtede kirjutamine ja seostamine
- sõna ja lause kirjutamine; lause laiendamine ja sidumine tekstiks
- tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine
- tahvlilt ja õpikust ärakirjutamine; etteütlemise järgi kirjutamine
- oma kirjutamisvea parandamine
- tekstilähedane ümberjutustus

Õpitulemused

2. klassi lõpetaja

- kuulab mõtestatult eakohast teksti; töötab tekstiga õpetaja juhiste alusel
- mõistab suulisi ja kirjalikke küsimusi ning vastab nendele
- kasutab kõnes ja kirjas sobivalt lühivastuseid ning terviklauseid
- kirjeldab eesmärgipäraselt eset, olendit ja olukorda
- jutustab endast ning oma lähiümbruses toimunud
- loeb õpitud teksti selgelt, ladusalt, õigesti ning mõistmisega
- mõistab muu hulgas lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti
- loeb eakohast ilu- ja aimekirjandust
- jutustab ja kirjutab küsimuste, pildi, pildiseeria, märksõnade või kava toel
- kirjutab õpitud keelendite piires õigesti
- kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga
- hangib otstarbekohast teavet eri allikatest
- kasutab eakohaseid sõnaraamatuid

Suuline keelekasutus

2. klassi lõpetaja

- kuulab mõtestatult eakohast teksti; toimib sõnumi või juhendi järgi
- väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt: palub, küsib, selgitab, keeldub, vabandab, tänab
- vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid
- avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta
- annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu
- koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi
- jutustab loetust ja läbielatud sündmusest
- jutustab pildiseeria, tugisõnade, märksõnaskeemi ning küsimuste toel
- mõtleb loole alguse ja lõpu
- leiab väljendumiseks lähedase ja vastandtäheendusega sõnu
- esitab luuletust peast

Lugemine

2. klassi lõpetaja

- loeb nii häälega kui ka endamisi ladusalt ja teksti mõistes; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ning kaarti
- loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga
- töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel
- vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta
- tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna ja kirja
- on lugenud läbi vähemalt 4 eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatust

- teab nimetada mõnd lastekirjanikku
- II klassis loeb inglise keele klassi õpilane tervikuna vähemalt 6 raamatut
- eesti keele tundides tutvutakse vähemalt ühe autoriga, kes on pärit inglise keelt kõnelevatest maadest

Kirjutamine

2. klassi lõpetaja

- kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga
- kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti ära
- paigutab teksti korrekselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt
- valdab õpitud keelendite õigekirja: eristab häälikut ja tähte, täis ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset
- märgib kirjas häälikuid õigesti
- eristab lühikesi ning pikki täis- ja suluta kaashäälikuid
- kirjutab õigesti asesõnu
- märgib õpitud sõnades õigesti kaashäälikuühendit
- kirjutab õigesti sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse
- märgib kirjas õigesti käänd- ja pöörsõnade õpitud lõppe ning tunnuseid
- teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses
- kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed
- piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi
- kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ning kontrollib kirjutatut näidise järgi
- koostab kutse, õnnitluse, teate
- kirjutab eakohase pikkusega ümberjutustusi ning teisi loovtöid küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel

Õppesisu ja -tegevus

Suuline keelekasutus

- Helide ja häälte ning häälikute eristamine (asukoht ja järjekord sõnas), hääliku pikkuse eristamine
- Õpetaja ja kaaslaste kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine
- Õpetaja ja kaaslaste ettelugemise kuulamine
- Kuuldu ning nähtu kommenteerimine
- Fakti ja fantaasia eristamine
- Õpetaja etteloetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ning lihtsa skeemi koostamine
- Kaaslaste ettelugemise hindamine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana)
- Kuuldud jutu (muinasjutu, lühijutu lapse elust jms) ümberjutustamine
- Dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ning nende ütlustele
- Hääldus- ja intonatsiooniharjutused
- Häälduse harjutamine, hääle tugevuse kohandamine vastavalt olukorrale
- Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevuse, intonatsiooni) esiletoomine dramatiseeringus jm esituses
- Selge häälduse jälgimine teksti esitades

- Sobivate kõnetuste (palumise, küsimise, keeldumise, vabandust palumise, tänamise) valik
- Suhtlemisel
- Suuline selgitus, kõnetus- ja viisakusväljendid, teietamine ja sinatamine
- Sõnavara arendamine: sõnatähenduste selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine; lähedase ja vastandtähendusega sõna leidmine
- Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas
- Mõtete väljendamine terviklausetena
- Küsimuste moodustamine ja esitamine ning neile vastamine
- Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja etteantud teema põhjal; aheljutustamine.
- Sündmuse, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine tugisõnade, skeemi ning tabeli abil
- Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus erisuguste meeleolude väljendamiseks
- Tuttava luuletuse ja dialoogi ilmekas (mõtestatud) peast esitamine
- Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel
- Arutlemine paaris ja rühmas: oma suhtumise väljendamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslaste arvamuse küsimine

Lugemine

- Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse)
- Lugemistehniliselt raskete sõnade ning sõnaühendite lugema õppimine
- Oma ja kaaslaste lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel
- Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvlilt ja vihikust
- Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäeviku, kutse, õnnitluse, saatekava, tööjuhendi, raamatu sisukorra) lugemine
- Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses, lasteraamatutes ning lasteajakirjanduses
- Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine
- Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine
- Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi
- Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine
- Loetava kohta kava, skeemi, kaardikoostamine
- Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine
- Loole alguse ja lõpu mõtlemine
- Tegelaste iseloomustamine
- Töö tekstiga: õpitavate keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine
- Õpiku sõnastiku kasutamine
- Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine
- Riimuvate sõnade leidmine
- Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades
- Loetud raamatust jutustamine ning loetule emotsionaalse hinnangu andmine
- Tekstiliikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, näidend, kiri
- Tarbe- ja teabetekst: teade, tööjuhend, eeskiri, retsept, saatekava, sõnastik, tööjuhend, sisukord, õpikutekst, teatmeteose tekst, ajalehe- ja ajakirja ning muu meediatekst

Kirjutamine

- Väikeste ja suurte kirjatahtede õppimine ja kordamine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida
- Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine
- Töö vormistamine, puhtus, käekirja loetavus ning kuupäeva kirjutamine
- Teksti ärakiri tahvlilt ja õpikust
- Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi
- Oma kirjavea parandamine
- Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine
- Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitlus
- Sõna ja lause kirjutamine
- Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks
- Ümberjutustuse kirjutamine
- Jutu kirjutamine pilditaiendusena (pildi allkiri, tegelaskõne jms)
- Loovtöö kirjutamine (vabajutt, jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, fantaasialugu)
- Jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus; jutule alguse ja lõpu kirjutamine
- Sündmusest ja loomast kirjutamine
- Omakirjutatud teksti üle kaaslasega arutamine
- Häälik, silp, sõna, lause, tekst
- Täis- ja kaashäälikud
- Tähed ja tähestik, tähestiku järjekord
- Hääliku pikkuse ning häälikuühendi märkimine kirjas
- *i* ja *j*-i õigekiri (v.a võõrsõnad ning tegijanimi)
- *h* sõna alguses; sulghäälik oma- ja võõrsõnade alguses
- Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimeses ning tuntumates kohanimedes
- Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade nimetuses
- Silbitamise ja poolitamise alused
- Liitsõna
- Nimi-, omadus- ja tegusõna
- Ainsus ja mitmus
- Sõnavormide moodustamine küsimuste alusel
- Mitmuse nimetava ning *sse*-lõpulise sisseütleva, kaasaütleva ja ilmaütleva käände lõpu õigekirjutus
- Erandliku õigekirjaga ase- ja küsisõnad (*ma, sa, ta, me, te, nad, kes, kas, kus*)
- Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause
- Lause lõpumärgid
- Koma loetelus
- Koma *et, sest, aga, kuid, siis* puhul
- Sidesõnad, mis ei nõua koma
- Sõnavara
- Lähedase ja vastandtäheandusega sõna
- Sõna ja tema vormide õigekirja ning tähenduse omandamine ja täpsustamine

Projektid

- Kooli etluskonkurss
- Omaloomingulise töö kirjutamine spordi ja/või muusika teemal (õpilastööde kogumik)

- Emakeelepäev
- Õpilaste teaduskonverents: teabeteksti koostamine mõnest Rae vallas asuvast objektist või Rae vallas tuntud inimesest

Kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid

- Eesti keele õpik I ja II osa Ene Hiiepuu, Leelo Tungal
- Eesti keele töövihik I ja II osa Ene Hiiepuu, Anne Klören
- Infokeskkond
- Videoprojektor

Vabalugemine

II klassis loeb inglise keele klassi õpilane vastavalt oma lugemisoskusele tervikuna vähemalt 6 ilukirjandusteost (kokku vähemalt 400 lk õppeaastas), mis on valitud õpetaja poolt soovitatud nimekirjast.

Õpilane kannab loetud raamatud lugemispäevikusse vastavalt klassis sõlmitud kokkulepetele. Tagasisidestamiseks kasutab õpetaja erinevaid meetodeid; nt vestlus, raamatu tutvustus/reklaam, rühmatöö, plakat, test.

Soovituslik vabalugemise nimekiri

- A Kivirähk “Leiutajateküla Lotte“
- A. Kivirähk “Sirli, Siim ja saladused“
- A. Reinla “Pätu”
- E. Janikovszky “Minuga juhtub alati midagi”
- E. Raud “Karu maja“
- E. Raud “Kukest ja kurest, konnast ja karust“
- I. Maran “Londiste, õige nimega Vant”
- J. Kõdar “Kriimureinulised lood”
- J. Rannap “Maari suvi“
- J. Rannap “Nublu”
- J. Vaiksoo “Neli hommikut ja üks õhtu“
- K. Kass “Käru-Kaarel”
- K. Kass “Kasper ja viis tarka kassi”
- K. Soans “Olivia ja esimene maailm“
- M. Õunapuu “Kuninganna Anni lood”
- R. Vaidlo “Kessu ja Trip“
- S. Laidla “Sandra kevad ja suvi”
- T. Egner “Sööbik ja Pisik”
- T. Seero “Jürimari pere lood“
- Martin Widmark „Lasse ja Maia detektiivbüroo lood“
- I. Tomusk „Volli lood“
- P. Raud „Tobias ja 2.b“
- I. Trull – valik luuleraamatutest
- A. Jacobson ja S. Olsson „Sune lood“